

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ
ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ-Ζ' ΚΥΚΛΟΣ:
ΕΙΔΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ι
Χειμερινό εξάμηνο 2019-2020

ΘΕΜΑ: *«Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρθηκαν για την ταινία 'Les Choristes' να σκιαγραφήσετε το πορτραίτο του ιδανικού κατά τη γνώμη σας, εκπαιδευτικού και για τις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης (Δημοτικό-Γυμνάσιο/Λύκειο- Πανεπιστήμιο)»*

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ: Δουσμανάκη Αικατερίνη, φοιτήτρια Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου

Αναλογιζόμενη τη συζήτηση που ακολούθησε έπειτα από τη προβολή της ταινίας Les Choristes, η οποία αναδεικνύει στο έπακρο τη σημασία της ορθής εκπαίδευσης και καλλιέργειας ενός εκπαιδευτικού καθώς και τον καταλυτικό ρόλο της ψυχραιμίας για την ορθή αντιμετώπιση των δύσκολων καταστάσεων στον εκπαιδευτικό χώρο, σκιαγράφησα το πορτραίτο ενός εκπαιδευτικού ο οποίος θα αποτελούσε παράδειγμα προς μίμηση για τους συναδέλφους του και πηγή έμπνευσης για τους μαθητές του.

Στις μέρες μας, οι παιδαγωγικές σπουδές έχουν μεγάλη απήχηση στους νέους, με αποτέλεσμα οι απόφοιτοι παιδαγωγικών σχολών να είναι περισσότεροι από αυτούς που η χώρα μας μπορεί να εντάξει στο εργατικό δυναμικό της. Το προαναφερθέν γεγονός συνεπάγεται την υπεράνθρωπη προσπάθεια που αυτοί οι νέοι οφείλουν να καταβάλουν προκειμένου να αναδειχθούν και να επιλεγούν έναντι άλλων συναδέλφων τους. Η προσπάθεια αυτή γίνεται με τη μορφή μεταπτυχιακών σπουδών αρχικά, για να μπορεί ο μέλλοντας διδάσκαλος να παρέχει εκτός από τυπικές και πιο εξειδικευμένες γνώσεις στους μαθητές του και ύστερα με την ουσιαστική του τριβή στο χώρο της εκπαίδευσης μέσω της πρακτικής του σε σχολικούς ή πανεπιστημιακούς χώρους. Για τους παραπάνω λόγους, θα επιθυμούσα να διευκρινίσω πως το πορτραίτο του ιδανικού κατά τη γνώμη μου εκπαιδευτικού ξεκινά με μία κοινή βάση για όλους, καταλήγει όμως με σημαντικές διαφοροποιήσεις αναλόγως με τη βαθμίδα της εκπαίδευσης, την ηλικιακή ομάδα μαθητών στην οποία απευθύνεται, τις ιδιαιτερότητές της και το εκπαιδευτικό ίδρυμα στο οποίο τελεί το έργο του.

Αρχικά, θα ήθελα να παρουσιάσω την κοινή βάση, δηλαδή τις κοινές αρετές που οφείλουν να έχουν όσοι εργάζονται ως εκπαιδευτικοί. Εκτός από την επαρκή εκπαίδευση, η οποία θεωρείται αυτονόητη μετά τη λήψη πτυχίου και μεταπτυχιακού τίτλου, έχει καταλυτική σημασία η αγάπη για το επάγγελμα που έχουν επιλέξει να ασκούν και η ευχαρίστηση που αντλούν πραγματοποιώντας το. Επιπροσθέτως, η χρήση σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας, όπως αυτή της βιωματικής, ενισχύει το ομαδικό πνεύμα και την αλληλεπίδραση μεταξύ των ακροατών του. Στη συνέχεια, ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που οφείλουν να διέπουν έναν εκπαιδευτικό είναι αυτό της ταπεινότητας, να μην νιώθει την ανάγκη της απόδειξης των παραπάνω γνώσεων που κατέχει από τους μαθητευόμενούς του, με άλλα λόγια να μην

θεωρεί τον εαυτό του αυθεντία, αφού ένα από τα πιο όμορφα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας είναι το γεγονός πως και οι μαθητές μαθαίνουν από το δάσκαλο αλλά και ο δάσκαλος από τους μαθητές. Επιπλέον, όπως τονίστηκε και στην εισαγωγική παράγραφο, η ψυχραιμία, αποτελεί την αρετή εκείνη που θα κάνει ξεχωριστό έναν καθηγητή αλλά και πιο συμπαθή στα πρόσωπα των μαθητών του. Η χρήση αντιπαιδαγωγικών επιπλήξεων, οδηγεί σε συγκρούσεις και με αυτό το τρόπο η αίθουσα διδασκαλίας μετατρέπεται σε μία αρένα αντιπαραθέσεων και η ουσία του μαθήματος χάνεται. Για το λόγο αυτό ο ιδανικός παιδαγωγός, εκτός από την προαναφερθείσα αρετή της ψυχραιμίας, πρέπει να διακατέχεται από ισχυρό πνεύμα ευγένειας αλλά και από απόλυτη γνώση της χρήσης επιβραβεύσεων ή επιπλήξεων τη σωστή στιγμή. Στο σημείο αυτό, ως τελευταία παρατήρηση, θα ήθελα να προσθέσω, τη σημασία της εύστοχης επίπληξης και επιβράβευσης. Η επίπληξη οφείλει να έχει αποτρεπτικό χαρακτήρα από την επανάληψη ανάρμοστων συμπεριφορών και όχι από την επανάληψη λαθών σε κάποιο μάθημα. Ο μαθητής ή φοιτητής οφείλει να επιβραβεύεται τόσο για τις σωστές του πράξεις αλλά και για τα λάθη του, εάν είναι σε θέση να τα αναγνωρίζει αφενός και εάν προσπαθεί να βελτιωθεί αφετέρου.

Στο δημοτικό, ο δάσκαλος, οφείλει να είναι ιδιαιτέρως προσεκτικός και διαρκώς σε εγρήγορση, αφού οι ηλικίες των μαθητών του είναι οι πιο αποφασιστικές για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας που θα τους χαρακτηρίζει ως ενεργούς πολίτες της χώρας. Είναι αρμοδιότητά του, έπειτα από τους γονείς, να ενθαρρύνει τα παιδιά να καλλιεργούν πολλές πτυχές του εαυτού τους με σκοπό να ανακαλύψουν τα ταλέντα και τις κλίσεις τους. Προχωρώντας στη βαθμίδα του Γυμνασίου και του Λυκείου, ο καθηγητής, με δεδομένο το ότι το ακροατήριό του είναι άτομα που διανύουν τη περίοδο της εφηβείας και καλούνται να πάρουν αποφάσεις για το μέλλον τους, πρέπει να λειτουργεί και ως καθοδηγητής τους, που σε συνεργασία μαζί του ο μαθητής θα είναι σίγουρος ότι αξιοποιεί τις δεξιότητές του σε αυτό που θα επιλέξει να ακολουθήσει. Εάν αναλογιστούμε τη στείρα αποστήθιση και τη βαθμοθηρία που χαρακτηρίζει το εκπαιδευτικό σύστημα των περισσότερων χωρών, είναι δύσκολο ο εκπαιδευτικός να ξεφύγει από το τυπικό του ρόλο. Ο καθηγητής λοιπόν, οφείλει να αναδεικνύει το κάθε γνωστικό αντικείμενο με τέτοιο τρόπο, ώστε να κεντρίζει το ενδιαφέρον του μαθητή και να οδηγείται στην ουσιαστική ενασχόληση με αυτό και όχι να το βλέπει ως καταναγκαστικό έργο για την απόκτηση ικανοποιητικού βαθμού. Εφόσον ο καθηγητής καθοδηγήσει σωστά το μαθητή στην επιλογή σπουδών, ο τελευταίος θα βρεθεί στο πανεπιστημιακό ίδρυμα που θα ανταποκρίνεται περισσότερο στις προσωπικές του προτιμήσεις. Ο καθηγητής Πανεπιστημίου, είναι ανάγκη να αποπνέει εμπιστοσύνη και να μεταδίδει τις γνώσεις του προσαρμόζοντάς τις στις απαιτήσεις του μαθήματός του και στο επίπεδο των φοιτητών που τον παρακολουθούν. Πρέπει να χαρακτηρίζεται από την απαιτούμενη αυστηρότητα και να χρησιμοποιεί ορθά την επιχειρηματολογία για να μην αφήνει περιθώρια λανθασμένης και όχι γόνιμης αμφισβήτησης των θέσεών του.

Εν κατακλείδι, τα παραπάνω χαρακτηριστικά που συνιστούν σύμφωνα με την προσωπική μου άποψη τον ιδανικό εκπαιδευτικό για την κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης, βρίσκονται σε ελάχιστους απόφοιτους παιδαγωγικών σχολών. Είναι σημαντικό, όχι μόνο να χαρακτηρίζεται κάποιος ως καθηγητής λόγω των σπουδών του, αλλά να ασκεί το επάγγελμά του ως λειτουργήμα το οποίο θα βοηθήσει τις μελλοντικές γενεές

να αντιληφθούν τον κόσμο της γνώσης ως κομμάτι της ίδιας της ύπαρξής τους και του κόσμου που τους περιβάλλει.